

Landskrona, 2012-04-11

För ett öppet vattentorn

*"Jag är en liten gåsapåg från Skåne.
En skåning som Ni vet är alltid trygg.
Och fast jag är så nära sol och måne,
jag sitter säkert på min gåsarygg
Långt under mig det ligger som en tavla.
Det vackraste i världen man kan se .
Både skogar, sjö och strand
blir ett enda sagoland
när man ser det lite grann så här från ovan."*

– Ur sången *Lite grann från ovan* av Edvard Persson med text och musik av Lasse Dahlquist .

Inledning

På ett mer målande sätt än med dessa bevingade ord kan man knappast beskriva upplevelsen att stå uppe på vattentornet i Landskrona. Det är en härlig känsla att blicka ut över sundet mot huvudstaden Köbenhavn och Danmark eller in mot den skånska landsbygden med våra grannbyar. Tänk att en solig vår-, sommar-, höst- eller vinterdag kunna åka upp i vattentornet i Landskrona för att med alla sinnen få njuta av en härlig upplevelse i 360 grader. Tänk att känna havet, solen och vinden samtidigt som man njuter av en glass med barn eller barnbarn, en kopp kaffe - ja kanske rent av Landskronakaffe - med en vän eller varför inte bjuda upp kärleken på en lyxig räkmacka eller danskinspirerade smørebröd med en pilsner eller en så kallad "lille en".

I dag är vattentornet en grå fläck i den annars så vackra stadsbilden i vårt älskade Landskrona. Vattentornet är en outnyttjad tillgång, en oslipad diamant, en resurs som inte riktigt får komma till sin rätt. Men det är en tillgång, en diamant och en resurs som vi har all världens möjlighet att utnyttja rätt, att slipa till och utveckla till en fantastisk resurs och attraktion. Ett öppet vattentorn är en satsning som kommer såväl Landskronaborna som gästande till del.

Landskrona 600 år

Nästa år firar Landskrona 600-års jubileum. Historiens vingslag gör sig påmind. Man kan fråga sig om det finns ett bättre sätt att visualisera detta än genom att stå uppe på vattentornet och med utsiktsskikare blicka ut och se hur staden har utvecklats och blivit vad den är i dag. Kanske med en guide som berättar om Landskrona, då och nu. Vi har flera historiskt bevandrade som Landskrona stad redan i dag har samarbete med som man kanske skulle kunna utveckla ett samarbete med. Det finns många som lever i dag som föddes under första hälften av 1950-talet och som än minns hur Landskrona såg ut på den tiden. Och för oss som tillkommit under den andra hälften av 1950-talet och på 2000-talet är det en ovärderlig tillgång att kunna få ta del av

Motion: För ett öppet vattentorn

stadens utveckling ur ett - så att säga - ovanifrånperspektiv.

Nya vattentornet - ett av fyra vattentorn

Landskrona har enligt Skånska vattentornssällskapet fyra vattentorn. Gamla vattentornet, nya vattentornet, vattentornet vid Esperanza samt vattentornet i Glumslöv. Det nya vattentornet har en reservoarvolym om 4000 kubikmeter. Vattentornet är från marken till första plan (där hissen stannar) 45 meter. Dess höjd över marken är 65,9 meter men börjar redan fem meter under markytan. Med fackverket som står på toppen är det 70 meter. Tornets skålformade topp har en diameter som är 49 meter. Tornet färdigställdes år 1970 men började uppföras 1968. Arkitekterna bakom är VBB genom Victor Jansa, Gunnar Lindman, Erik Isgård, Knut Eriksson, Hans Trygg och Björn Lundqvist. Från början fanns det två hissar man i dag finns bara den ene kvar. I den får fyra personer plats och när den går, går den med hastigheten 1,8 meter per sekund. Det finns även trappor som går från markplan upp till tornets topp. Från markplan och upp till 45 meters avsatsen finns det en trappa med 228 trappsteg. Enligt uppgift tar det cirka 6 minuter att gå dessa 228 steg, men att gå ner tar cirka 4 minuter. Från 45 meters planet till toppen är det omkring 90 trappsteg till. Inalles 317 trappsteg, enligt uppgifter.

En återkommande fråga

I augusti 2006 skrev Landskrona Posten en artikel om öppnandet av vattentornet. Under rubriken "*Stor majoritet vill ha utsiktsplats tillbaka*" framkom det att det fanns en stor folklig opinion för att åter öppna vattentornet för allmänheten. Trots detta rådde det inte någon enighet i tekniska nämnden bland de största partierna för att göra en satsning på vattentornet. Politikerna såg då bara problem i form av renoveringskostnader och personalkostnader och inga lösningar. Sedan 2006 har det dock hänt en del. Det parlamentariska läget ser annorlunda ut och mycket har förändrats, förnyats och förbättrats. Från Landskrona stads sida har man exempelvis lärt sig att vissa verksamheter inte nödvändigtvis behöver drivas av kommunen själv in absurdum utan kan faktiskt läggas ut för att hanteras av andra aktörer, man behöver inte både uppfinna och snurra hjulet själv. När det handlar om att öppna upp vattentornet för allmänheten finns det olika driftsformer att titta på som kan visa sig vara fördelaktiga på många sätt. Man kan exempelvis ha ett samarbete med en lokal näringsidkare, eller kanske med föreningslivet. Möjligheterna är många och det är klokt att vrida och vända på olika stenar så att det blir rätt och bra.

Öppet vattentorn - en valfråga

I kommunvalet 2010 drev undertecknad en personvalskampanj som ledde hela vägen till kommunfullmäktige. I kampanjen var ett öppet vattentorn en valfråga. Undertecknad lovade väljarna att om personvalskryssen räckte hela vägen skulle undertecknad jobba "*för att vattentornet åter öppnas för turism, förhoppningsvis med en restaurang eller enklare förtäring där uppe, kanske i samverkan med närliggande restauranger*". Denna motion är ett sätt att fullfölja det väljarna utlovats. Värt att nämna är att Socialdemokraterna i Landskrona hade öppnandet av vattentornet för besökare som en valfråga 2010.

Facebookgruppen "För ett öppet vattentorn"

Innan undertecknads personvalskampanj ens var påtänkt, i april 2010, startade undertecknad

Motion: För ett öppet vattentorn

Facebookgruppen "För ett öppet vattentorn". Gruppen samlade ett 250-talet människor som tog ställning för att öppna vattentornet för allmänheten. Medlemmarna som anslöt sig var kvinnor och män, unga och äldre, födda i Landskrona eller födda annorstädes och vars politiska hemvist var både till höger och vänster. De gick med i gruppen med förbehållet och vetskapen att Facebookgruppen var ett partipolitiskt obundet initiativ. Syftet med Facebookgruppen var "*att uppmärksamma frågan om att vattentornet i Landskrona åter bör öppnas upp för allmänheten. Förhoppningen är att stadens politiker tar till sig av budskapet och avsätter pengar i budgeten för att renovera hissarna (eller löser det på annat vis), att politikerna kan samarbeta med det lokala näringslivet för att måla vattentornet i någon lämplig färg samt att göra det möjligt för någon krögare att servera fika och enklare tilltugg uppe i tornet*".

Välgörande vattentorn

Vattentornet har även kommit att användas i välgörande syften på senare tid. I oktober 2008 då Cancerfonden drev sin rikstäckande Rosa bandet-kampanj för att bekämpa bröstcancer var Landskrona med på banan genom att bidra med ett upplyst vattentorn i skimrande rosa. I staden arrangerades en Rosa Lördag den 25 oktober 2008 med barnaktiviteter och insamlingar som oavkortat gick till kampanjen. Staden har stöttat Cancerfonden flera år.

Landskrona MUF vill öppna vattentorn

"Vi vill återöppna Vattentornet så att man kan njuta av utsikten över Öresund och in över Skåne. Det vore en stor attraktion för turismen till stan."

Så uttryckte en ung Simon Röstin som intervjuades med anledning av att han nyligen valts till ordförande för Landskrona MUF. Det fanns att läsa i Landskrona Posten den 12 januari 2011.

Känt från julkalendern

Julkalendern 24 dagar är tänkt att bli den första stadsjulkalendern som ska sändas över webben på Internet. Julkalendern är ett initiativ av landskronasönerna Sebastian Swärd och Martin Larsson genom företaget Action Studios. Utan att avslöja för mycket om innehållet i julkalendern kan det nämnas att vattentornet spelar en central roll i kalendern. I skrivande stund filmas fortfarande julkalendern som stöds av bland annat Landskrona stad och LSR. Ett projekt som engagerar många Landskronabor, så som kommunfullmäktiges ordförande Lennart Söderberg (M), som har en roll i kalendern liksom det tidigare kommunalrådet Lars Wallstén (S).

En skybar i vattentornet

Den 9 juli 2008 publicerade Landskrona Posten en intervju med arkitekten Johan Strand. Under studierna vid arkitektskolan i Lund gjorde han en paus från studierna och gav sig ut i omgivningarna för att fotografera. Han hamnade i Landskrona och fick syn på vattentornet. Till tidningen sa han "*Det är en stark byggnad som är väldigt dominant. Jag kunde inte låta bli att fota den utan var tvungen att ta upp kameran*". Vidare fick vi ta del av en vision: "*Jag skulle bygga en skybar på vattentornet*" sa han och tillade "*att det hade blivit en perfekt plats för att njuta av en drink ljumna sommarkvällar*".

Kometvisningar & ett martiniglas

I januari 2007 då kometen McNaught skulle passera jorden bjöd astronomen och kommunfullmäktigeledamoten Bengt Rosengren (FP, tidigare S) allmänheten till kometvisning vid vattentornet. Man kunde förvisso skåda kometen med blotta ögat, men Rosengren som många gånger bjudit in, eller ut, Landskronaborna för skådning av himlavalvet har vid tillfällena haft amatörutrustning med sig för att man bättre ska kunna ta del av fenomenen på himlen.

Och då Landskrona Posten utlyste en vykortstävling som manade tidningens läsare att inkomma med egna vykortsmotiv bidrog kommunfullmäktigeledamoten Bengt Rosengren med kreativitet, vattentornet utformat som ett martiniglas. Ur tidningsartikeln framkom det inte om tornet skulle vara varken *shaken* eller *stirred*. Till tidningen sa Rosengren "*När tävlingen utlystes började jag fundera. Jag kom då på att vattentornets skål ser ut som ett martiniglas*". Motivet kallade han "*Festliga Landskrona*".

Landskronabloggaren "XRoB" svarade på Rosengrens idé med att på sin blogg illustrera vattentornet som en kantarell den 29 juni 2008.

Ett smycke för Landskrona

I ovannämnda vykortstävling deltog även Landskronabon Inga Nilsson vars motiv var vattentornet med en fiskmås på kanten. Hennes motiv motiverade hon på följande vis: "*Vattentornet är ett smycke för Landskrona. Det har både skönhet och funktion och det har ju diamanten också*".

Landskronaborna tycker

I mitten av april 2010 publicerades en kortare intervju med undertecknad i Landskrona Posten och tidningen City Landskrona med anledning av tidigare nämnda Facebookgrupp. På Landskrona Postens webbsida kunde Landskronabor och andra kommentera intervjun. Där inkom följande synpunkter:

"Det finns ju så många möjligheter till verksamhet där som skulle inbringa pengar till kommunen! Som artikeln säger, glassbar, eller en enklare servering. Gör en lista på olika historiska punkter som man kan titta på från tornet. En souvenirbutik där uppe. Bara för nån i den grå plåtaskan att sätta igång!"

Undertecknat: Emil

"Det tycker jag låter som en utmärkt idé."

Undertecknat: Putte

"Kunde inte sagt det bättre själv. Utmärkt!"

Undertecknat: ARD

"Jättebra Huttunen att du tar det här initiativet. Nya vattentornet är ännu en oslipad diamant i det vackra Landskrona som kan utvecklas och framförallt marknadsföras. Var kan man ha bättre utsikt i Öresundsregionen, ända från Bron till Kronborgs slott, än i det Öresundscentrala Landskrona?!"

Undertecknat: PL

Motion: För ett öppet vattentorn

"Det här konceptet fanns helt utvecklat redan för 10-12 år sedan och ingick i en satsning på hela Citadellområdet. Utöver allmän service skulle det finnas kikare, marin och historisk information. Det föll på att vare sig tekniska verken eller budgetberedningen ville satsa på nya och säkra hissar."
Undertecknat: beni

"Jag skulle gärna se ett öppet vattentorn igen, så som i forna dagar. Och en miljon för en ny hiss är inte speciellt dyrt, med tanke på annat "skräp" kommunen kastat pengar på. (600års flaggan t.ex) Och jag tror att med lite entreprenörsskap så kan vattentornet säkert bära sina egna kostnader."
Undertecknat: Darkside

"Tja, det är väl ett trevligt initiativ. Om moderaterna tycker att det är värt pengarna som det kostar att installera en ny hiss för sisådär en miljon (den gamla är utan att överdriva fullständigt livsfarlig)."
Undertecknat: Sam

"Måla det kritvitt som det var en gång! Så fint det var då på 70-talet! På den goda tiden!"
Undertecknat: Köp Vakna och Vattentornet!

Lite avslutande tankar

Möjligheterna är oändliga, endast fantasin och plånboken sätter gränser för vad man kan och ska göra med vattentornet. Man kan måla vattentornet i en eller flera färger, kanske låta lokala konstnärer måla det. Tydligt ska det finnas färg som är framtagen med så kallad nanoteknik, färg som är mer tålig för olika väderlekar och ska kunna klara av havssaltet och vinden bättre än vanlig målarfärg. Genom belysning kan tornet användas för olika kampanjer och evenemang och kanske kan man använda det för att uppmärksamma när Landskrona BoIS spelar hemmamatcher. Syftet med motionen är inte att presentera ett komplett fullständigt förslag som beskriver exakt hur det ska se ut eller vara utan att lyfta fram vikten av att öppna upp det för allmänheten och börja se möjligheterna istället för hindren genom att tillsätta en utredning som kan komma fram till detta.

& avslutningsvis

Man kan politisera det mesta om man vill, men den uppriktiga förhoppningen med denna motionen är att frågan inte ska politiseras utan ses ur perspektivet, för Landskronas bästa. Undertecknad avrundar motionen med ytterligare bevingade ord ur sången *Lite grann från ovan*.

*"Du kära gås som stolt i skyn dej svingar,
har ingen farlig last att kasta ner.
Ty du bär fredens vita vackra vingar,
som världen längtar efter mer och mer.
När mänskobarnen går där nere och kivas,
så resonerar du nog liksom jag,
Tänk vad skönt det är ändå,
att få sväva i det blå,
och få se det lite grann såhär från ovan."*

Motion: För ett öppet vattentorn

Med anledning av Landskronas stundande 600-års jubileum föreslår undertecknad kommunfullmäktige i Landskrona stad att skyndsamt behandla motionen och besluta

att tillsätta en utredning om att öppna det Nya Vattentornet för allmänheten

---

Marko Huttunen (M), dag som ovan